

човѣшки характеръ и сливатъ душата му съ „великата купнѣяща душа на майката природа“. Чрѣзъ стиховетъ на поета говорятъ скърбитъ и страданията на цѣлото човѣчество. Защото тѣ сж общи и нѣматъ родина. И, чрѣзъ слѣднитѣ стихове напримѣръ, не говори ли нашата обща участь?:

Все туй купнѣние въ духътъ
 Все туй скиталчество изъ пжтъ,
 На който не съзирамъ края.
 И погледъ вѣчно устременъ
 Напрѣдъ, къмъ утрѣшния день,
 Безъ тамъ пристанище да зная...

И не сж ли тѣ странни пророчески слова за грядущитѣ поколѣния? И едно мълчаливо до болка съзнание за безсмислието и суетността на живота?

Яворовъ е поетъ на страданието и скръбта. Еднички тѣ сж го вдъхновили и тѣ сж давали смисълъ и насока на живота му. Той ги обича, защото тѣ сж наистина животътъ и неговата философска истина. Отъ тамъ е и неговата любовъ къмъ онеправданитѣ, потиснатитѣ, поробенитѣ, за които той е билъ готовъ да се жертвува и като Достоевски да каже: „Прѣкланямъ се прѣдъ страданието на цѣлия човѣшки родъ“.

Първитѣ пѣсни на Яворовъ иматъ социаленъ характеръ. Цѣнното въ тѣхъ обаче е не туй. Цѣнна е тѣхната високо художествена форма, която имъ прѣдава онази красота, до която малцина поети на граждански и социални мотиви сж достигнали. Четете стиховетъ като: „Май“, „Арменци“, „Заточеници“, „Бабина приказка“ и „Градушка“. Никога, освѣнъ у Ботева, българската гражданска поезия не е достигнала до такова свършенство на техника и съдържание, които заразяватъ и увличатъ не чрѣзъ възпѣванитѣ въ тѣхъ неволи, терзания и купнежи, а чрѣзъ красотата на своята стилизация. Нека цитирамъ само най-последнята картина отъ стихотворението „Градушка“:

Но свърши. Тихо грѣмъ послѣденъ
 Заглѣхва нѣгдѣ на далече
 И влѣкъ слѣдъ стадо — вихъръ леденъ
 Подгоня облацитѣ вече.
 А ето слънцето огрѣло
 Тжжовно гледа върволица
 Отъ стари, млади и дѣчица
 Забързали навънъ изъ село:
 Въ калъта подпретнали се боси,
 Съ лица мъртвежки посивѣли,
 Отиватъ: вѣчно зло ги носи
 Къмъ ниви глухо опустѣли.
 Че тамъ жетварка бѣсна хала
 Просо, пшеница, ржжъ, ечмени —
 Безредно, зрѣли и зелени,
 И цвѣтъ-надежди е пожнала.